

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 «
 Helyben háshoz hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 «
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 «

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 ünnep utáni napok kivételével.

Üzletkészség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

Aszketikus kéziratok visszaadása
 vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, márczius 11.

A Tisza-rendszer végbukása.

Anachronizmusnak látszik s tényleg az is, hogy Tisza Kálmán bukása után tizenegy esztendővel még mindig Tisza-rendszerrel beszélünk s még csak most kezdünk reménykedni, hogy ez a rendszer valahára végleg összeomlik s megszűnik intrikáival tovább is akadályozni új, egészséges politikai rendszer alakulását és fejlődését.

A Tisza Kálmán bukása után következtelt kormányok nemcsak a szabadelvű pártot vették át — leltár szerint — elődeiktől, hanem átvették a pártnak önző, rideg merkantil-elveit, átvették mindenkifelelt Tisza Kálmán kormányzásának szellemét, mely Deák Ferencz nagy mondását: A haza minden előtt, így variálta: a párt-uralom minden előtt.

Semmi nemesebb törekvést nem ismertek, mint magukat hatalmon tartani s e törekvésben oly annyira a végletekig mentek, hogy maguknak foglaltak le mindent, a kabinet-elnökségtől — az utolsó falusi kisbiróságig. Más elveket követő embereket nemcsak kizárták, leszorították minden térről, hanem boldogulni sem engedték őket, üldözték a hatalom minden eszközével s még anyagi existenciájukat is — amennyire tőlük tellett — megnehezítették, tönkre tették.

Azt meg éppen természetesnek tartották, hogy a husos fazekaknak még a fenekét is maguknak foglalták le. Ebből származott az inkompatibilitás és vicinálizmus rákfenéje, mely most kifakadván,

ugy látszik, végleg megdőnti az egész rendszert.

Mindez ideig csak ellenzéki politikusok és sajtóközvegek hirdették a régi rendszer közeli végromlását.

Most már megértük azt, hogy a kormány szolgálatában álló sajtó is nyíltan ezt hirdeti. Ez kétségkívül az idők intő jele.

Tanuságul hivatkozunk a *Politikai Hetiszemlére*, mely nyolcz esztendő óta hűségesen szolgálta a régi rendszert, még a Tisza-lex-szel elkövetett alkotmányértés idején is, most pedig imígyen írja meg e rendszer necrologját:

»A régi rendszer alapjaiban inog. A rendszernek vége, nincs emberi hatalom, mely azt új életre keltse.

Legjellemzőbb s legmeggyőzőbb bizonyítéka ennek a ténynek az, hogy a halálra ítélték részéről komoly kísérlet sem létezik a fenyegető katasztrófa feltartóztatására. Az egyik rész fatalisztikus megadással várja az enyészet közeledését, a másik része pedig még idején menekülni szeretne a süllyedő hajóról, hogy helyet biztosítson magának az új rendszer mentőcsónakán.

De akik fölismerve a veszélyt, akár önfentartási ösztönből, akár a régi rendszerhez való ragaszkodásból bátorságot és kedvet éreznének magukban a roska-dozó állapotok fentartására, olyan az elégedetlenség táborában egy sincs. Amíg megdönthetetlennek látszott a régi hatalom, mindenki vezér akart lenni a szabadelvű pártban, most azonban még a közkatonák sem szeretnek előtérbe lépni.

Hol van Bánffy? Mit csinál Tisza Kálmán, mikor mások halomra döntenek

mindazt, a mit ők nagy fáradsággal föl-építettek?

Vagy a régi pártvezérek nem érzik talán, miként omlik, bomlik a talapzata annak a rendszernek, amelyen hatalmuk nyugodott?

Most már Bánffy is tudja, kibem mennyire bizhatik s ami fő, tisztában van a *Tiszáék szereplésével*.

Tisztában van azzal, hogy a Tiszáék még akkor is, amikor a leghatározottabb formában exponálták magokat érlette, tulajdonképpen a *legönzőbb egyéni célokat* tartották szem előtt.

Bánffy, aki kontemplációi közben biztos szemmel előre látta az események természetsszerű alakulását, több ízben kísérletei tett, hogy a Tiszáékat akcióba lépésre bírja.

De az öreg Tisza ravasz fuffanggal és tetszetős kifogásokkal mindannyiszor kitért az állásfoglalás elől. Ujabb s újabb halasztást kérve, teljesen paralizálta Bánffy Dezső akcióját, aminek következménye az lett, hogy Bánffy hívei — látva a Tiszáék téltenségét — egymásután likvidálták a Bánffyyal való barátságot s beállottak Széll Kálmán táborába. Maga Tisza Kálmán jó szemmel nézte ezt az áthasonlasi procezzust, mert embereinek Bánffyytól való elpártolásában elég jó kifogást látott arra, hogy a Bánffynak adott ígérét alól végleg kibujhasson.

Tisza Kálmán mindezt bizonyára nem azért tette, mintha Széll Kálmánhoz akár egyénileg, akár politikailag jobban vonzódt volna, mint Bánffy Dezsőhöz, hanem igenis tette azért, mert úgy vélekedvén, hogy a régi rendszer fenntartható lévén Széll Kálmán uralma alatt is, tel-

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A kinszenvedés ereklýei az örök városban.

— Irta és a Nagyváradí Kath. Körben felolvasta 1901. márcz. 10-én dr. Vucskies Gyula. —

Mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim! Ez a mélyen tisztelt díszes társaság, ez az előkelő és hálás hallgatóság, amely előtt szerencsés vagyok megnyitni a Kath. Kör által rendezett böjti felolvasások sorozatát, — így vélem — abban a meggyőződésben töltötte meg ily szép számban ez alkalommal is körünk helyiségeit, hogy kedves szórakozást fog itt ezuttal is találni. Attól tartok, hogy e tekintetben most csalódnai fognak M. T. H. és U.! Igaz ugyan, hogy ezek a derék jó urak, akik az imént szerepeltek e pódiumon, nagy zenei tudásuknak és művészetüknek minden erejét arra fordítják, hogy Önöknek kellemes perczeket szerezzenek, igazi nemes élvezetet nyújtsanak s kétségkívül el is érik e törekvésük célját, de a böjti felolvasásoknak célja nem szórakozást nyújtani, hanem komoly vallásos gondolatokat és érzelmeket kelteni, a hitbeli meggyőződést erősíteni s a hitélet virágzását előmozdítani.

Hogy az elem tűzött feladatot könnyebben elérjem arra a fenséges tárgyra irányítom becses

figyelmüket, mely hívő keresztény lélek előtt oly kedves: a mi Megváltó Jézus Krisztusunk kinszenvedésére. Nem akarom vázolni az ő mélységes fájdalomait, mérhetlen kínjait, miket értünk, a mi megváltásunkért szenvedett az Istenfia, — ez inkább a templomi beszédek feladata — hanem a *kinszenvedésnek azon emlékeiről, drága ereklýeiről* akarok e felolvasás rövid keretében megemlékezni, amelyeket a kereszténység központjában, az *örök városban* századokon át megőrizett a keresztények kegyelele.

* * *

Sokszor éreztem már életemben azt a felemelő hatást, mit a multnak egy-egy kiváló vallásos vagy hazafias emléke gyakorol a fogékony emberi szívre. Talán némi gyengeséget, vagy legalább egy adag szentimentalizmust árulok el, de mégis bevallom, nem szégyenlem bevallani, hogy éa nem tudtam, nem is igyekeztem ellentállani a hatásnak, mit e magasztos emlékek reám gyakoroltak.

Mikor az ezredéves kiállítás alkalmával dicső és szomorú eseményekben egyaránt gazdag nemzeti történetünknek szorgos kézzel összegyűjtött, ékesen szóló, hangosan beszélő emlékei közt járkáltam, lelkemben felmerült a nagyszerű mult képes elmerengtem az Árpádok, Sz. Istvánok, Sz. Lászlók, Hunyadyak, Zrínyiek,

Rákóczyak és Széchenyiek tüneménysszerű, de egyuttal gondviseléssszerű alakjain, büszkévé tett az öntudat, hogy a magyar nemzetnek tagja, a magyar hazának fia lehetek.

És mikor az elmúlt évben, a XIX. századot záró jubileumi szent évben Isten kedvező kegyelméből az örök városnak szentelt emlékei közt zárándokoltam, mikor ott jártam a katakombákba a martýrok és hitvallók vértől áztatott s a szentek tiszteletére méltó ereklýeiben még most is gazdag folyósin, — mikor megfordultam a colosseumnak, Néró hajdani czirkuszának porondján, melynek minden göröngyét, minden porzemét a vadállatok elé dobott keresztények kiömlő vére festette pirosra, — mikor azon a helyen imádkoztam, ahol a nemzetek apostolának, Szent Pálnak feje porba hullott, — s mikor ott térdeltem a kereszténység központjában, az apostolok fejedelmének, Szent Péter apostolnak 89 lámpa fénye által éjjel-nappal bevilágított sirjánál, — — — őszinte hálát adtam Istennek, hogy Krisztus egyedül igaz, egyedül üdvözítő anyaszentegyházának, a római katolikus anyaszentegyháznak tagja, sőt érdemen felüli szolgálja lehetek.

De mindezen magasztos és felemelő emlékeknel és ereklýeknel mélyebb benyomást, nagyobb batást gyakoroltak lelkemre az örök városban azok a *fenséges ereklýék*, amelyekhez a

jesen fölöslegesnek, sőt a koronára való tekintetből még veszélyesnek is tartotta a Széll-kormány ellen való állásfoglalást.

A vén Tisza ez egyszer azonban nagyon elszámította magát, mert a mit ő a Tiszáék helyzetét illetőleg reális valóság-nak vélt, azt tulajdonképpen csak olyan délibáb volt, melyben a Tiszáék régi hatalmuk megújulását vélték fölismerni.

Széll Kálmán legnagyobb sikereinek egyikét éppen abban látjuk, hogy az öreg Tisza eszén is túljárt.

Végre aztán egy szép napon a Tiszáék is megértették a helyzetet, de mire észrevették a csapdát, melyben fogva voltak, szinte lehetetlen volt a menekülés. Bánffy Dezső összegöngyölítette volt a zászlót, a régi tábor pedig elvesztette kohézióját s mikor napirendre került az *inkompatibilitási* kérdés, a *Tiszáék tehetetlenül állottak* az új helyzettel szemben.

Forrongnak és zúgolódnak ugyan az elégedetlenek; kisebb-nagyobb csoportokban tiltakoznak, és konspirálnak most is, de érzik, hogy az *ülkőzetet elvesztették, mielőtt még harcra indultak volna.*

A *Tiszáék bukása* pedig annak az *egész rendszernek a bukását jelenti, melynek Tisza adott nevet és jelleget.* Milyen lesz az új korszak azt nem tudjuk, de hogy az új emberek nyomán új korszak kezdődik Magyarországon, az teljesen bizonyos.

Az áramlat oly erős, hogy jöllehet a képviselők túlnyomó része ellene van a javaslatnak, nem mernek szint vallani s csak úgy suttymban ágálnak ellene.

A viszonyok ereje végre is megtöri az eddigi nagy apáthiát s ha a jelek nem csalnak, a Tisza nevéhez fűződő korszakot nemsokára új és tevékenyebb réteg fogja takarni.

A Politikai Hetiszemléből vett ezen idézetekből úgy látszik, hogy a cikkíró még most is fájlalja Bánffy bukását. Mi nem osztozunk e fájdalomában, de ezuttal nem polemizálni akarunk vele, hanem csak tanu gyanánt hivatkozunk rá, hogy

ime, már a bevallott kormánypárti sajtó is érzi és hirdeti a Tiszáék hajójának süllyedését. Egyesek már igyekeznek is — menekülni róla.

Vallás és modern élet.

Tisza István, ki az idén a legszigorubbantartja a bűjtöt, miután hushagyó kedd táján felborította a kusos fazekat, úgy látszik érzi már a bűjt hatását. Istenhez tért és vallásos felolvasásokat tart. Vasárnap a budapesti református ifjúsági együletben tartotta meg felolvasását. Ez az egyület nagyon bevallottan felekezeti jellegű, de nem katolikus s így nyugodtan szerepelhet benne bármely politikus, anélkül, hogy haja szála is megörbülne. Az érdekes felolvasásnak igen megjegyzendő része volt a következő:

»Az észszel csak addig boldogulunk, míg gondolataink a felületen mozognak, de amint a gondolkodás a dolgok mélyére hat, előbb-utóbb elér az emberi ész korlátaihoz. Legszembetűnőbb példa erre a matematika. A mint kibontakozunk a matézis legalacsonyabb körzeteiből, mindjárt eljutunk a végtelen nagy és a végtelen kicsi fogalmához. Operálunk ezzel a fogalommal és mégis van-e valami, a mi az észnek jobban ellentmond, mint egy számtétel, a mely se nagyobb, se kisebb többé nem lehet, a mely — hiába szorozzuk vagy osztjuk — változhatatlanul ugyanaz marad. De vegyük a filozófiai rendszereket. A legszellemesebb, legmélyebb emberi elmék igyekeztek megfejteni az élet problémáit és az ő metafizikai elméleteik nem tekinthetők egyébként, mint az emberi szellem többé-kevésbé zseniális hipnotiziseinek, egyébként azonban csupán üres fantazmagóriák, nem egyebek, mint tudományos mezbe bujtatott dajkamesék. S mennyivel inkább áll ez az etikai tudományok terén. Észbeli vagy utilitárius módon a jó és rossz fogalmát nem fog sikerülni megfejteni soha. A jó és rossz fogalma ott él minden embernek, a legnagyobb gonosztevőnek a lelkében is. Az isteni szikrának egy morzsája ez, mely bele van oltva minden egyes ember lelkébe, több vagy kevesebb földi sárral keverve. A tudomány, a dolgok mélyére törekvő igaz, becsületes gondolkodás tehát oda kell hogy vezessen a keresztény vallás lényegéhez, Isten tiszteléséhez, akarata előtti meghajláshoz s főleg cselekvéseinkben nyilvánuló élő hithez. S volt-e valamikor az élő hitre nagyobb szükség mint ma? Csakis ebben lehet ellenszere annak a borzasztó mate-

riálistmusnak, a mely a modern társadalmi boldogságnak legkérdelhetlenebb ellensége.«

Ime a magyar Brunetiére, ki nyíltan hangoztatja nem is a tudomány, de az ész csődjét. Igaz, hogy néhány évvel később teszi ezt, mint ama francia, de azért neki is igazsága van, mint annak.

Hanem azt igazán nem tudjuk, hogy mikor lett Tisza István katolikussá. Talán mióta bűjtől? Mert amit ír és ajánl protestáns atyafainak, az a katolikus hittétel a cselekedetek érdemszerző voltáról, mely vörös posztó volt idáig a protestánsok előtt.

Vajh! mit szólna ehhez Luther, ki még sz. Jakab levelét is inkább elvetette, semhogy elismerje az abban foglalt mondást: »a hit cselekedetek nélkül holt.«

Nagyon helyes különben, ha Tisza István éles eszével belátván a katolikus igazságokat, ezek felé tereli atyafiait. Láml mire jó a bűjt?

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, márcz. 11.

Rövid ülésre gyűltek össze ma a képviselők.

Egyetlen vitát *Polónyi* sérelme idézett elő s hozott egy kis élénkséget az ülésbe. A vitában pro és contra *Polónyi, Fest Lajos, Széll Kálmán* vettek részt.

Az ülés különben 12 órakor már véget ért, mely után újra kezdetét vette az összeférhetlenségi albizottság ülése, mely különben a mai politikai helyzet gócpontját képezi.

Elnök *Dániel Gábor* 10 órakor nyitja meg az ülést.

Elnök a szokásos 30 nap elmúltával végleg igazoltnak mondja ki *Geréb Béla* marosvásárhelyi képviselő mandátumát.

Bemutatja *Arad* város és vidékének két rendbeli kérvényét, egyiket a nemzetiségi törvény 1868 évi 41. törvénycikk módosítása iránt, a másikat az önálló vámterület érdekében. (Helyeslés a szélsőbalon.)

Elnök jelenti, *Polónyi Géza* a házszabályokhoz kér szót.

mi Urunk *Jézus Krisztus kinszenvedésének emléke* fűződik.

Az én száraz tollam, az én igénytelen szavam nem képes hű képet nyújtani Krisztus kinszenvedésének magasztos emlékeiről, de hiszem, hogy az önök jámbor keresztény érzelme ezt a halvány képet is szívesen fogadja, mert a kereszténység legszentebb emlékeiről vannak azok véve.

* * *

Rómának délkeleti szélén, a Caelius-hegy egyik nyulványán, közvetlenül a várost övező fal mellett áll a pápák hajdani székhelye, a *Lateráni* palota s mellette a *Lateráni* bazilika, mely büszkén viseli homlokzatán a hangzatos, de igazat mondó felirást: »Mater et caput omnium ecclesiarum urbis et orbis.« »A város és a földkerekség minden egyházának anyja és feje.«

Az a palota ez, amelyet *Szent Ilona*, Nagy Konstantin császárnak édes anyja, — megvásárolva azt az ősi Lateranus családtól — Szilveszter pápának ajándékozott; fia, a nagy császár pedig mellé templomot emelt, a kereszténységnek első nyilvános templomát.

Ez a templom és ez a palota volt csaknem egy ezredéven át központja a világtörténelemnek. E templom boltívei alatt öt egyetemes zsinatot tartott Krisztus egyháza; innét és a szomszéd palotából kormányozták Krisztus helytartói Péter hajóját s irányították a nemzetek sorsát.

Reánk, magyarokra nézve külön is nevezetes a *Lateráni* bazilika. Mert e templomnak egyik oszlopánál nyugszik az a nagy pápa is, kinek neve áldott lesz e földön, míg magyarok hazája lesz ez — *II. Szilveszter* pápa — mert ő adta István fejedelemnek állami függetlenségünk symbolumát, ezredéves multunknak legszentebb ereklyéjét: a magyar szent koronát. Sirja felett meghatott lélekkel mondtunk az imát, melyet az ősi koronázó városnak püspöke, b. e. Steiner Fülöp — egykor váradi kanonok — imádkozott előre. Ma pedig ugyanezen sir felett már diszes, nemzeti színű zászló lobog, hirdelve Szent István nemzetének el nem muló hálóját, kegyeletét Szent Péter utódjai iránt.

E templom főoltára alatt van az az egyszerű kis faasztalka, amely fölött mutatták be Sz. Péter és utódjai a római pápák az üldözések idején a katakombák rejtekeiben a vérontás nélkül való áldozatot, a sz. misét. E templom kincstárában van az a másik, még nevezetesebb asztal, amelynél Krisztus kinszenvedése előes éjén az utolsó vacsorát töltötte s a legméltóságosabb Oltáriszentséget szerezte.

Es hogy tárgyunkhoz közelebb jussunk, a *Lateráni* bazilika előcsarnokában állott századokon át Krisztus kinszenvedésének egyik kiváló ereklyéje: a *Scala Sancta*. Az a lépcső ez, amely egykor Pilátus csarnokában állott, — az a lépcső ez, amelyen az isteni Megváltót lefel-taszígták a zsidók és a római katonák, — az a lépcső ez, amelyet először áztatott az

Istenember drága vére, — az a lépcső ez, a melyen az ember fia meghallgatta a világ legigazságtalanabb ítéletét, — az a lépcső ez, a melyről a mi Urunk Jézus Krisztus a kereszt útjára, kinszenvedésére indult.

Kétségkívül látták már Önök M. T. H. és U. eredetiben vagy másolatban néhai nagy hazánkfiának, a tragikus véget ért *Munkácsy Mihály* nek világhírű remekműveit a *Krisztus* Pilátus előttöt vagy az *Ecce Homo*-t, melyek az Istenember kinszenvedésének két nagy jelenetét állítják élénk s mindkettő örökre szóló dicsősége maradt a magyar művészetnek. Mind a két remekmű a római helytartó jeruzsálemi palotáját ábrázolja. Egyik a nagy termet, melyben Pilátus az ítéletet hozta Jézus felett, másik az előcsarnokot, hol Pilátus a nép elé állította a megostorozott, kigúnyolt, tövissel koronázott isteni Üdvözítőt. Ez utóbbi képről bizonyára emlékezni fognak Önök Pilátus csarnokának lépcsőire.

Ezeket a lépcsőket *Szent Ilona* császárnő, — ki külön abból a czéltől utazott a Szentföldre, hogy az isteni Üdvözítő születése, működése, kinszenvedése, halála és mennybemenetele által megszentelt, de időközben a pogányok által megszentelt helyeket a keresztény kegyelethez illő módon helyreállítsa, megörökítse s az ezekre vonatkozó emlékeket és ereklyéket összegyűjtse — az említett lépcsőket Szt. Ilona császárnő Kr. u. 326-ban Pilátus egykori palotájának romjaiból kiasatta

Polónyi sérelme.

Polónyi Géza: Egy házszélem történt meg velem, melyet itt a házban szóvá akar tenni, hogy elégtételt kapjon. A politikai élet ma egy gócpontban összpontosul s minden figyelem e felé járul.

Ez a bizottság az összeférhetlenségi bizottság, melyből egy 5 tagú albizottság tárgyal, bizalmasan s látszólag titkosan, — de csak látszólag, mert az albizottság ülésén Széll Kálmán, ki nem tagja a bizottságnak ott részt vett s látszólag annak működését irányítja.

Ennek illusztrálására elmondja a vele történeteket.

Szombat délután be akart menni a bizottság ülésére, melynek ugyan nem tagja, de értesült a lapokból, hogy az albizottság ülése titkos, belépve teljes tisztelettel kérdezte: Szabad résztvennem? Mire **Just Gyula** az albizottság egyik tagja azt válaszolta: A bizottság elhatározta, hogy az ülések titkosak. Erre szóló teljes tisztelettel eltávozott.

Ez oly megsértése a házszabályoknak, melyek sértik közjogunkat és sérelmet képeznek házszabályunkon. Véli szóló, kötelességet vélt teljesíteni, hogy ezt a kérdést a házban szóvá teszi, nehogy gyakorlattá legyen a bizottságokban.

Erre nézve idézi a házszabályoknak 113., 123., 126. és 128-ik szakaszait, melyek nyíltan amellett szólnak, hogy a képviselőnek minden egyes bizottságban ott a helye, sőt még indítványozó joga is van. A bizottság pedig az ő jelenlétét visszautasította, jöhet a miniszterelnököt megtúrta maga között, pedig neki még kevésbé van joga ott résztvenni.

Kéri a házelnököt, hogy az ily sérelmet gátolja meg a jövőben s a jövőre nézve pedig iparkodjon érvényt szerezni a házszabályok 201. szakaszának.

Fest Lajos: Mint az albizottság elnöke kijelenti, hogy Széll Kálmán előzetes engedélyt kért arra, hogy ott jelen lehessen s ezt megtehetette volna Polónyi is. A bizottság tárgyalása oly fontos, hogy föltétlen nyugalomra van szüksége és azért nem lehet megengedni, hogy ott ki és bejárással zavarják a tanácskozás rendjét.

Széll Kálmán miniszterelnök: Mintán Polónyi az ő nevét is belekeverte ő is kíván erre vonatkozólag nyilatkozni. Az albizottság tulajdonképpen nem bizottság, de a bizottság részéről, az előadói tervezet megvitatására kiküldött tagok, melyek nem albizottságot, de bizalmas tárgyalást képeznek s azok nem bírhatnak nyilvánossági jelleggel.

s azokat kedves ajándéknak Rómába küldte I. Szilveszter pápának, ki — mint e felolvasás folyamán már említve volt — a Lateráni bazilika előtt helyezte el a lépcsőket, melyek azóta kiváló tárgyat képezték a jámbor keresztény hívek kegyeletének.

Több mint 12 századon át volt e helyen a Scala Sancta. 1589-ben V. Sixtus pápa új, még méltóbb helyet készített Krisztus kinszenvedése e kiváló emlékének. Ez évben u. i. az említett pápa a Lateráni bazilikával szemben a legkiválóbb ereklyék méltó megőrzésére külön kápolnát építtetett, mely a Capella Sanctorum, a szentek kápolnájának díszes nevét viseli s melyhez feljáról a Scala Sanctát alkalmazta. A XVIII. század végén XIII. Kelemen pápa pedig diófa burkolattal vonta be e 28 tyrusi márványból faragott lépcsőt, hogy a kopástól megóvja azokat. A faburkolaton tanyérnyi kerek nyílások vannak, ezeken át láthatják a jámbor hívek a vörös márvány lépcsőket.

A pápák mindenkor különös tiszteletet tanítottak Krisztus kinszenvedésének e kiváló emléke, ereklyéje iránt s többi közt elrendelték, hogy csak térdelve szabad felmenni e lépcsőkön s annak minden fokán néhány percig elmélkedni kell Krisztus kinszenvedéséről; a jámbor híveknek pedig, kik ily módon tisztelik a Scala Sanctán Krisztus kinszenvedését, különféle búcsukat engedélyeztek. És e tiszteletben ők maguk jártak elő jó példával.

Széll Kálmán mint miniszterelnök volt jelen a bizottságban, mivel neki minden egyes mozzanata iránt, bármely tervezetnek figyelemmel kell lennie.

Hivatkozik az 1873. évi 25-ös s az ebből kiküldött 9-es bizottság tárgyalására, mely ugyanilyen jellegű volt.

Ő tehát ebben az esetben sem a közjognak, sem a házszabályoknak megsértését nem látja.

Polónyi Géza félremagyarázott szavainak értelmezésére felhívja, hogy ő határozottan hivatkozott arra, hogy igenis, a házszabályok 113. szakasza értelmében joga van ott résztvenni. De ő erre nézve nem a miniszterelnöktől, de a ház elnökétől kér elégtételt és megfelelő intézkedést.

Ugron Gábor szólásra áll fel. Polónyi közbekiáltja: ezen csak az elnök segíthet, mire aztán **Ugron** eláll a szólastól.

Napirend.

Elnök a holnapi napirendre a lelenzházakra vonatkozó törvényjavaslatot és az igazságügyi bizottság jelentését a szegedi királyi főügyészség felterjesztése folytán a büntető-törvénykönyv 269. §-a értelmében adandó felhatalmazás tárgyában való tárgyalását.

Szabó Imre a pénzügyi bizottság előadója beterjeszti az állami költségvetés törvényjavaslatát.

Ülés vége 12 órakor.

A villamos vasut ügye.

A sok huza-vonásban a villamos vasut építése körül a legérzékenyebb a városnak fizetendő 252,000 korona kérdése.

A vállalkozó gőzmozdonyú közúti vasutársaság tudvalevőleg azt kérte, hogy ez összeget csak öt év múlva fizethesse a városnak s addig 5 százalékos kamatot fizet az összeg után.

A város törvényhatósága azonban csak két évet engedélyezett a 252,000 korona fizetésére.

A közúti vasutársaság újabb kérvényt adott be a városhoz, amelyben az öt évi haladék engedélyezését kéri.

Mint halljuk, a társaság egyik igazgatója 300,000 korona összeget deponált egyik helybeli pénzintézetben, amelyből megkezdik a villamos vasut építését.

A városhoz beadott újabb kérvénye a közúti vasutnak a következő:

Idé melekült a megpróbáltatás nehéz napjaiban a most letűnt század nagy alakja, az egyház egyik legnagyobb pápája a sokat üldözött IX. Pius.

1870. szept. 19-én u. i. ide jött a Scala Sancta csarnokába — halálra készülve imádkozni. Térdein kúszott fel a 28 lépcsőn a szentek kápolnájának szentélyéig, hol hangosan esdedett népéért egyházáért. »Ha áldozatra van szükség — ugymond — őh én Istenem, fogadd áldozatul méltatlan szolgádat, méltatlan képviselődet.«

Istennek másként tetszett. Ugyanekkor a Lateráni bazilikára voltak irányozva Viktor Emánuel hadseregének ágyai, néhány golyó meg is akadt a fenséges bazilika homlokzatán, — bizonyosságul annak, hogy a hitetlenek gyűlölete az egyház és a pápaság iránt nagyobb volt, mint a tisztelet és kegyelet a kereszténység legszentebb és legrégebb emlékei iránt.

A vatikáni fogoly nem jöhetett azóta a Scala Sanctához, sem a Lateránba, mely különben — bár a Vatikántól egy órányira van — az ugynevezett garancia-törvények értelmében ma és pápai terület s a pápának mint római püspöknek székesegyháza, — de a keresztény hívek ezrei és százezrei ma is kegyelettel viselnek a Scala Sancta iránt, Urunk kinszenvedésének e kiváló emléke iránt.

(Vége köv.)

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!

Múlt havi közgyűléséből a 252 ezer korona tárgyában hozott és velünk 20—1693. 1901. sz. a. közlött határozata folytán, tiszteletteljesen batorkodunk azt a nézetünket kifejezni, hogy határozatának alapjául szolgáló kérelmünk téves értelmezésben részesült.

Ennek oka valószínűleg abban rejlik, hogy a közgyűlésen sem az engedélyezési tárgyalásról felvett jegyzőkönyvnek ide vonatkozó részét, sem kérvényünket fel nem olvasták. Ha azonban e feltevésünkben tévedünk, akkor kétségtelen, hogy a hiba beadványunkat terheli, mert lehetetlennek tartjuk, hogy a Tekintetes Törvényhatósági bizottság ugyanazt határozza, ha kérelmünket szabatosabban fejtjük ki és különösen eléggé kidomborítjuk, hogy mi a 252 ezer korona lefizetése tekintetében a beadványunkból kimagyarázható haladék megadását éppenséggel nem kérelmeztük.

A ki ugyanis a hivatolt határozatot elolvassa, kénytelen azt hinni, hogy mi semmi egyebet nem kértünk, mint hogy a Tekintetes Törvényhatósági Bizottság nekünk a 252 ezer korona szerződés szerű lefizetésére további haladékot engedélyezzen. Pedig bármily fontos esenné fogva kellemes lenne reánk nézve, ha az építési tőke egy részének beszerzését, esedékességénél későbbi időre halaszthatnók, mi mégis nemcsak hogy kizárólagosan nem kértünk haladékot, hanem ennek megadására különös sülyt nem helyeztünk és ma sem helyeztünk.

A mi kérelmünk tulajdonképpen nem is annyira kérelem, mint inkább ajánlat volt és pedig a kettő közt fennálló azzal a különbséggel, hogy utóbbi nem egyoldalúan, hanem kellő ellenszolgáltatás fejében akarja célját elérni. Ennélfogva ha a várossal szemben köteles tiszteletnél fogva ajánlatunkat kérelem alakjában terjesztettük elő, az nem változtat a dolog azon lényegén, hogy mi ajánlatot tettünk a városnak és pedig oly tartalommal, hogy a lefizetendő 252 ezer korona kiegyenlítéséül a város fogadjon el tőlünk hasonló összegben társulati részvénnyeket, a minek ellenében mi kötelezzük magunkat, hogy

a) tekintet nélkül arra, hogy az építendő villamos vasut mikor kezdi meg üzemét, a 252 ezer korona után már 1901. január 1-től, az üzem megkezdését követő ötödik üzemév befejezéséig évenként és előlegesen 5% kamatot fizetünk;

b) ha pedig az üzem megkezdését követő öt év alatt, részvénnyek 5%-nál magasabb osztalékban részesülnek, az 5%-ot meghaladó osztalékot a városnak szintén kiadjuk és

c) ha a város az említett öt év leteltével a részvénnyeket városi köztárgyonnak megtartani nem akarja, mi azokat teljes névértékben készpénzben visszaváltjuk.

E visszaváltási kötelezettségünk biztosítása végett felajánlottuk, hogy addig míg a vasut fel nem épül és üzemét meg nem kezdi, értünk a kezességet a Magyar Vasuti Forgalmi részvénytársaság elvállalja. E kezesség megszűnik, ha a vasut felépítése után üzemét megkezdik, amennyiben nézetünk szerint a 3 millió koronát meghaladó befektetéssel épített és egyébként semmi adóssággal nem terhelt vállalatunk, az egyedüli adósságát képező 252 ezer korona megfizetésének biztosítása végett senki kezességét nem szükséges.

Utóbbi tekintetben ugyan hallottuk az ellenvetést, hogyha társulatunk az említett öt év alatt eladósodik, visszaváltási kötelezettségünk értéke kétséssé válhatnék. Csakhogy a kik így beszélnek, a vasuti vállalatnak gazdasági és jogi viszonyaiban nem jártasak, mert vasutnál a kormány nemcsak az építési tőkét engedélyezi, hanem annak felhasználását is ellenőrzi, és így az építésből társaságunknak semmiféle adóssága nem maradhat. Ha pedig a vasut felépült, egyrészt már üzletének természete kizárja, hogy adósságot csinálhassunk, másrészt pedig ha újabb befektetések végett a pénzpiacra akarnánk fordulni, azt csak kormányhatósági engedély mellett tehetnők. Ezt az engedélyt azonban a kormány a város meghallgatásával, csak úgy adná meg, ha a befektetést újabb részvénnyek kibocsátásával fedezhetnők, úgy hogy ebben az esetben is a 252 ezer korona egyedüli adósságunkként maradna fenn.

Hogy ez így van, abból is kiténik, hogy az engedélyezési tárgyalásnál előterjesztett kérelmünket a kormány képviselői is pártolták, a kikeről pedig fel nem tehető, hogy első sorban nem a város, hanem a vállalkozó érdekeit tartják szem előtt.

Ilyen körülmények közt a 252 ezer korona részvénynek tőlünk esetlegesen követelhető visszaváltására nézve elvállalt kötelezettségünk semmiféle biztosítékra nem szorult, mert ha a kötelezettségünknek meg nem felelünk, a város mint egyedüli hitelező a 252 ezer korona követelése fejében a 3 millió koronát meghaladó befektetéssel épített és teherforgalma tekintetében évenként már is 40,000 koronát jövedelmező városi vasutnak minden részvény és elsőbbségi kötvény terhétől ment tulajdonát szerezhethet meg.

Különböen, Tekintetes Törvényhatósági Bizottság, ne méltóztassék gondolni, hogy az a tőkecsoport, mely a vasutat 3 millió koronát meghaladó befektetéssel felépíti, a befektetésnek éppen azt a 252 ezer korona részét nem tudná megszerezni, melyet a vasuti engedélyért a városnak fizetni tartozunk. Sőt ellenkezően, határozottan állítjuk, hogy ha bárki a 252 ezer korona részvételét oly feltétel alatt ajánlaná vállalatunknak, mint amelyek mellett mi azt a vasutal kérjük, a tőkecsoport az ajánlatot minden habozás nélkül visszautasítaná.

S azért annak oka, hogy a tőkecsoport érdekéből az ajánlatot beadtuk, csak abban keresendő, hogy a csoport azt gondolja, hogy a város egyike a legfontosabb tényezőknél, melyek a vasut jövedelmezőségét biztosítják. E tényezőnek jóakarátát pedig úgy vélte és véli legjobban megszerezhetőnek, ha a városi közpénztárt, mint tekintélyes összeggel érdekeltet a csoport egyik tagjával megszerzi. Midőn tehát ajánlatunkat beadtuk, távolról sem gondoltunk arra, hogy a külföldben még esedékessé sem vált 252 ezer korona lefizetésére haladékat kapjunk, hanem csak arra, hogy a városnak oly előnyt adjunk, melyet a kötött szerződésnél fogva nem igényelhet, amiből vállalatunknak az az előny származhat, hogy a város, mint a főbb részvényesek egyike, vállalatunkra jobb szemmel tekintene és melegebb érdeklődéssel viseltetné, mintsem azt eddig tapasztaltuk. Pedig a város jóakarátát eddig is bőven megérdemeltük, mert nem tekintve azt, hogy már majdnem 19 év óta fennálló vállalatunk a város gyárparának nevezetes segédeszközévé vált, sok, sok százezer korona beépítésével, oly vállalatot akarunk létesíteni, mely egyrészt a lakosságtól annyira várt közlekedést megteremtí és ezzel a forgalmat, a lakályosságot és a telkek értékét emeli és másrészt az engedélyezési idő lejártával a város köztvagyonát sok, sok millió tulajdonossává teszi és addig is míg ez az idő elkövetkezik, ha a vasut jövedelme a vállalkozóktól befektetett tőke igen mérsékelt kamatozását meghaladja, a városi pénztárnak bevételt biztosít és végül a mi az egész világon magában álló unikum: mielőtt a vállalat létesítése végett az első kapavágás megtétetné a város köztvagyonát már is 252 ezer korona tőkével szaporítja. Ily vállalkozás, Tekintetes Törvényhatósági Bizottság, megérdemelné, hogy róla ne közönyönl, annálkevésbé kicsinyléssel beszéljenek, hanem úgy tekintsenek reá, mint a körülmények szerencsés találkozása alatt létrejött oly közérdekű intézményre, mely a város ügyeit vezető köröknek atyai gondoskodását és pártolását minden tekintetben megérdemli.

A midőn tehát a rosszul informált törvényhatósági bizottságtól a jobban informálандóhoz fordulunk és ajánlatunknak újabb elintézését kérjük, egyszersmind kijelentjük, hogy ha kérelmünk teljesítését a város saját jól felfogott érdeke szempontjából nem tartja elfogadhatónak, mi ahhoz nem ragaszkodunk, hanem a 252 ezer koronát szerződés szerű esedékessége idején készpénzben lefizetjük.

Kiváló tisztelettel

Nagyváradon, 1901. márczius 11-én.

Nagyváradai Gözmozdonyu
Közuti-Vaspálya részvénytársaság

Az ügyvédi kamara közgyűlése.

Bírálat a pénzügyi tisztviselők felett.

— márcz. 11.

Vasárnap f. hó 10-én tartotta a nagyváradai ügyvédi kamara rendes évi közgyűlését élénk részvétel mellett.

Jelen voltak: Hlatky Eodre elnöklete alatt: Dr. Berkovits Ferencz, Ficzek Lajos, dr. Gyöngyösi István, dr. Imrik Gusztáv, dr. Gyémát Jenő, Kovács Béla, dr. Márkus László, dr. Kripka Henrik, Rádi Ödön, Zigre Miklós, dr. Walner Ödön, Szacsway Ákos, dr. Benedek Vilmos, dr. Fássy Lajos, Mihály Adolf, dr. Rosenthal Mór és dr. Schweiger Ede titkár.

Felolvastattott a dr. Schweiger Ede által készített évi jelentés, melyet egész terjedelmében elfogadván azt az igazságügyminiszterhez felterjesztetni és kinyomtatva a társ kamaráknak megküldetni rendeltetett.

A pénztári állapot 4496 k. 16 f. bevétellel, — 4072 k. 70 f. kiadással és 423 k. 46 f. pénzmaradvánnyal — úgy a segély alap feletti számadás 24.786 k. 25 f. pénzmaradvánnyal helyesnek elfogadtatott.

Végül a kamara 1901. évi költségvetését fogadták el a következőképen: Szükséglet: 4852 kor. Fedezet: 11.300 k. 90 f.

A fontos kijelentéseket tartalmazó évi jelentésből felemlítendőnek tartjuk a következőket:

A nagyváradai kir. törvényszéknél és az alája tartozó járásbíróságoknál az igazságszolgáltatás menete tekintetében némi javulás észlelhető.

A kir. táblánál a polgári ügyek torlódása következtében egy új tanácselnöki állás szervezése szükséges.

Szükségesnek tartja a jelentés, hogy az egyes bíróságoknál rendszeresített munkaerők más bíróságok kisépítése végett ne vonassanak el. A vidéki járásbíróságoknál még mindig fennálló torlódás a kezelő és leíró személyzet elégtelenségének tudható be.

A bünyvadi eljárás és esküdtzéki intézmény hatásáról csak annyit konstatál, hogy okvetlen szükséges a törvényszékeknél a bírói személyzet szaporítása. Továbbá a szegény sorsu vádlottak részére közzéddül kirendelt ügyvédek díjazását kéri. — Kívánja az alsóbb bíróság fizetésének emelését. Serelemesnek tartja azt az állapotot, hogy a bíróságoknál levő ügyiratokat csak a fél vagy képviselője tekintheti és másolhatja le. Ezt mellőzi különben az ország minden bírósága, csak egyedül a nagyváradai kir. járásbíróság nem.

Hosszasabban foglalkozik a pénzügyi tisztviselők azon zaklatásszerű eljárásával, midőn az adók megállapításánál, az illetékek előírásánál a törvények világos rendelkezései ellenére is az adózó polgárok kárára járnak el a kincstár érdekében. Van rá eset, hogy a pénzügyi hatóságok számtalan esetben előírják ketszer, sőt nem is ritkán háromszor is ugyanazon ügylet után az illetéket. Az adók előírása, behajtása és érvényesítése megyénkben valóságos drákói szigorúsággal történik.

Igen nagyfokú és sürű igazságtalanság mutatkozik a bélyeg és jogilletékek kivetése terén.

Sulyos a polgárokra a központosító rendszer, melynél fogva a pénzügyigazgatóságok még egy egyszerű adóügyi halasztás teljesítésére sem igen éreznek magukban bátorságot és a legkisebb ügyet érdemi elintézés végett a miniszteriumhoz kell felterjesztetni. Az adóbevallásnál a polgári becsületszóra annyit sem adnak, hogy még rendőri segítségel is igyekezzenek a vélt jövedelmet kikutatni.

Üdvözli a minisztert a magyar polgári törvénykönyv tervezetének a megjelenéséért, míg fájjalja, hogy az ügyvédi rendtartás újjáalakítását még mindig nem vette fel a munkaprogrammba.

Végül a múlt évi munkálkodásról ad számot.

Érdekes felemlíteni, hogy az 1900. évi végi állapot szerint bejegyzett ügyvéd volt 165, ügyvédjelölt 67.

A Kath. Kör első böjti felolvasása.

Az újabban egyre jobban emelkedő vallásos szellem jele az, hogy immár Nagyváradon is meg lehetett kezdeni a Budapesten oly fényes sikerrel megtartani szokott nagyböjti felolvasásokat. Van már nekünk is intelligens, vallásos érzelmű közönségünk, mely élvezetet talál komoly irányú felolvasásokban és művészetrel előadott zeneszámokban. Ezt a közönséget a három nagyböjti vasárnap összegyűjteni, vallásos meggyőződésükben egy-egy élvezetes matiné által megerősíteni: ezt a célt tüzte ki magának a nagyváradai katolikus kör.

Az első felolvasást vasárnap délelőtt tartották meg s ez a matiné igazolta a kör reményeit, melyeket a felolvasásokhoz fűztek. Olyan nagyszámú és elegáns hölgyközönség gyűlt össze, a melyent ugyszólván csak a kath. kör matinéin lehet látni; a kör díszterme ez alkalommal is szűknek bizonyult. A jelen voltak közül a következőket sikerült följegyeznünk:

Asszonyok: Dr. Nagy Ferenczné, Medvigy Mihályné, Nizsalovszky Endréné, özv. Személy Kálmánné, özv. Grunwald Henrikné, Lausch Károlyné, Böszörményi Gézáné, Tóth Mártonné, Kovács Béláné, Géczy Lajosné, Sas Edéné, Dús Lászlóné, Csipkés Sándorné, Janky Józsefné, Haut Frigyesné, Bozóky Béláné, Mikusay Józsefné, dr. Hoványi Gyuláné, Hranyczky Károlyné, dr. Stettner Jánosné, özv. Gyalokay Lajosné, Réz Mihályné, Bérczi Jánosné, Moyzes Miklósné, Csipkés Józsefné, Kiss Elekné, Markov Antalné, Brenner Hugóné, Kakas Istvánné, Soós Jenóné.

Leányok: Böszörményi Tilda, Bozóky Nóra, Bérczi nővérek, Csipkés nővérek, Csapó Vilma, Dús Piroška, Géczy Irénke, Farkas Etelka, Kovács Emma, Poltovszky Emma, Székely Irma és Aranka, Tóth Margit, Farkas Etelka stb.

Notabilitások: Des Echerolles Kruspér Károly, Széchenyi Jenő, Fetser Antal, Grócz Béla kanonokok, Medvigy Mihály, dr. Hoványi Gyula, dr. Hoványi Géza, dr. Nagy Ferencz, Krüger Viktor, Géczy Lajos, Dús László, Böszörményi Géza, dr. Szomethy Géza, Somogyi Károly, Janky József, Bereczky Géza, Tóth Márton, dr. Némethy Gyula, Pekanovits Imre, Székely Sándor, Kaczvinszky Andor, Imrik László stb.

A matinét vonós négyes nyitotta meg; Mozart Adagioja. Érzés, művészi precizitás, mély tudás és pontos összjáték jellemezte ezt a zeneszámot. Első hegedűn Tomm Béla zene-tanár játszott, ez a fiatal, de Nagytehetségű és nagy jövőjű művész, a kit nagyvárad közönsége aránylag rövid idő alatt tanult meg nagyrabecsnülni. II. hegedűn Tulsek Ferencz a kiváló zene-tanár, mély hegedűn Réz Mihály felügyelő-igazgató, a zeneművészet nagy barátja s maga is kitűnő zenész játszott, míg a gordonka Szmazenka Ernő kezében volt, a kit sokkal jobban ismer közönségünk, hogysen igazi művészi játékát dicsérnünk kellene. Elég az, hogy a megayító zeneszám kitűnően sikerült s az előadó művészeket a közönség zajosán megéljenzte.

Felolvasást lapunk felelős szerkesztője, dr. Vucskics Gyula tartott »A kinszenvedés emlékei az örök városban« czimmel. A kiváló gonddal megirt érdekes, magvas ismertetést lapunk tárczarovatában közöljük; a közönség mindvégig feszült figyelemmel kísérte s végül a felolvasót éljenekkel és tapsokkal jutalmazta a nyújtott élvezetért.

Végezetül Weber zongora-trióját adták elő zongorán Moyzes Miklós, gordonkán Szmazenka Ernő és fuvolán Hranyczky Károly.

Méltó befejezése volt ez a kitűnően sikerült matinénak. Maga a zongora-trió is kitűnően volt megválasztva; lágy, dallamos részletek erősebbekkel váltakozva alkalmat adtak mind

* **Véghső Gellért temetése.** Belényesnek nagy halottja van. *Véghső Gellért* volt 1848—49-iki honvédfőhadnagy, nyugalmazott törvényszéki elnök, több országgyűlésen át a belényesi kerület volt képviselője márcz. hó 9-én meghalt. Halála gyorsan, majdnem váratlanul lepte meg. Környezete tíz nap óta szomorúan vette észre, hogy a bár 75 éves, de azért még mindig erőteljes férfi ereje napról napra rohamosan fogy. Ő maga nem hitte, nem is érezte, hogy halála már oly közel van. Még legutolsó nap is fennjárt, 8-án d. e 10 órakor eszméletét veszítette, így feküdt másnap hajnalig, a mikor az Ur lelket e földről elszóltotta. Halála híre általános részvételt keltett mindenfelé. Hiszen mint magán embert szerette mindenki. Jó ember volt, ki a gyermekkel is szívesen szóba állt, ki a szegénynek panaszát szívesen meghallgatta és örömet segített rajta. Temetése 10-én, vasárnap d. u. 3 órakor volt nagyszámu közönség részvétel mellett. A temetési szertartást Antal Károly gör. kath. esperes plébános végezte nagyszámu segédlettel. A háznál történt beszertelés után a templomba vitték a koporsót, hol az engesztelő halottas imákat mondták az elhunyt fölött. Mikor innen a hosszú menet a temetőbe ért, egészen beesteledett.

A számos díszes koszorukon a következő felirások voltak:

Edes férjem Isten veled — Mária. Felejthetlen jó atyánknak — Laci és Emilia. Felejthetlen jó atyánknak — Mari és családja. Drága jó atyjának és nagyatyjának — a gyászoló Kovács család. Felejthetlen jó sógoromnak — id. Erdélyi János. A viszontlátásra — ifj. Erdélyi János és családja. Szeretett jó keresztatyjának — keresztfia László és családja. Szeretett keresztatyjának — Gizella és családja. Tisztelete jeléül — dr. Grünwald és családja. Tisztelete jeléül — a belényesi Kaszinó. Tisztelete jeléül — a belényesi mezőgazdaság stb. stb.

* **Márcziusnak kóser idusa.** Nem mindennapi czim; de a mit elmondunk, az sem mindennapi esemény.

Történt valamelyik vidéki nagyobb városban (ne tessék messze keresni), hogy egy községi iskola növendékei ki akartak menni egy közeli községbe márczius idusát ünnepelni. Az igazgatónő kiutazott megbeszélni az ünnepély részleteit. Persze nagy örömmel fogadták, nyélbe is ütötték a dolgot egy-kettőre s a derék magyar község előljárósága el volt ragadtatva a reménytől, micsoda fényes ünnepélyt fognak rendezni nekik a városiak, hogy fog a lakosságban pezsdülni az ősi szittya vér... Elragadtatásukban kijelentették, hogy pompás bankettel fogják őket megvendégsélni.

Ekkor az igazgatónő (a *községi* iskola igazgatónője) még egy szerény megjegyzést tett:

— Csakhogy a hazafias bankett kóser legyen ám...

A jó magyarok összenéztek, hiszen nem Jeruzsálemből várnak ők vendégeket; hanem... (nem mondjuk meg honnan; szégyenlünk). Hát már márczius idusát sem lehet másként, mint csak khóser koszttal megemésztienie egy magyar községnek s egy magyar város *községi* iskolájának? A huzódózásnak az lett a vége, hogy kiegyeztek 50%-ra. Csak az fog kapni kóser-kosztot, a ki jelentkezik rá külön.

Mely nagy eredményt büszkén adunk tudtára a magyar márczius idusa híveinek. Nagy eredmény ez, kérem alássan, a mai világban!

* **Tüzek a megyében.** Három tüzesetről vettünk hírt, melyek mindegyikénél a gyújtogatás gyanuja forog fenn. Az egyik Komádiban történt, hol A. Nagy István háza égett le, — a másik Margittán, hol a vidék legnagyobb gőzmalma égett porrá. Az utóbbinál a gyújtogatás már be is bizonyosodott, csak még a tettes kitért nem sikerült kideríteni. A harmadik tüzeset Komádiban volt, hol a kosárfonó iskola égett le.

* **Gerő Armin üdvözlése.** Vasárnap délelőtt három küldöttség tisztelettel Gerő Armin rendőr főkapitányánál. Először a nagyvárad-i ipartestület küldöttségét fogadta. Az üdvözlő beszédet Bertsey György tartotta. Ezután a nagyvárad-i vendéglősök, szállodások és kávéosok ipartársulata tisztelettel Czeglédi Sándor elnök vezetésével. Az üdvözlő beszédet Stern Herman mondta, kinek szavaira Gerő Armin meghatottan felelt. A váradvelencei közbirtokosság küldöttsége élén Domokos Károly ref. lelkes mondott tartalmas üdvözlő beszédet.

* **Országosan körözött gróf.** Nem mindennapi körövényt közöl a Rendőri Közlöny legutóbbi száma. Párbaj vétségért körözik ismeretlen tartózkodásu gr. Klebelsperg Zdenkót, aki 48—50 éves, külföldi kiejtéssel beszél magyarul.

* **Bimbó hullás.** Jerzsák István megyei árvaszéki főnököt és nejét sulyos csapás érte. Nyolcz éves kis fiúcskájuk: Sándorka vasárnap délelőtt, hosszas szenvedés után meghalt. Az ártatlan kis halott temetése ma, kedden délelőtt fél 11 órakor lesz az ór-utczai 389. sz. háztól. Nyugodjék békével.

* **A csabai postalopás.** Pár nappal előbb megirtuk, hogy a csabai postalopás tettesét, Czako Aron postatisztet letartóztatták és ma újabb feljelentések érkeztek ellene, többek között Bartók Lászlónétól, ki azt állítja, hogy édesanyjának többször küldött pénzeslevelet, de az csak a levelet kapta meg, gyűrött állapotban. Czako mindent tagad. Azzal védi magát, hogy Amerika, — hová a pénzes leveleket küldték, — meglehetősen messze van. A vizsgálat alkalmával is, melyet Nyisztor Adorján vizsgálóbíró vezet, mindent tagadott. Czako Aron csabai származásu családos ember, feleségét és négy gyermekét hagyta otthon a kétségbeesésben. Csabán az utolsó pár évben ez a harmadik postalopás.

* **Menyörgés és jégeső.** Alig hogy elment a hó, már is beléptünk a nyárba. Mint a megye különböző vidékeiről írják, a napokban minden felé nagy menyörgés, villámlás és jégeső volt. A menyörgést és villámlást a *nagyváradiak* is hallották. Kész is voltak mindjárt a véleménynyel, hogy az ideő bő termés lesz.

* **Eltűnt gyermek.** Kardos István vértesi gazda örökbe fogadta Csarnai Sándor 12 éves árva fiut, hogy becsületes embert neveljen belőle. A fiu azonban jobban szereti a csavargást s egyszerűen odébb állott. Az eltűnt fiu körözését kérte Kardos István, amit el is rendelt a hatóság.

* **Az egyéves önkéntesek gyásza.** A nagyvárad-i egyéves önkéntes iskolának gyásza van. Egyik legszorgalmasabb, igen tehetséges tagja: Hublig Károly végzett jogász, a 39. gyalogezred önkéntese, tegnap délután két órakor elhunyt. Halálát, melynek bekövetkezése előtt felvette a halotti szentségeket, tüdőgyulladás okozta. Azt elhunyt ifju debreczeni születésű volt s katonai szolgálat elvégzésére lett a nagyvárad-i egyéves önkéntes iskolába vezényelve. Az elhunyt bajtárs koporsójára az egyéves önkéntesek díszes koszorút helyeztek. A temetés ma, kedden délután 2 órakor katonai díszszel megy végbe a helyőrségi kórházból. Béke poraira!

* **Halálozás.** Résztvétel vettük a következő gyászjelentést: Rednik Anna és férje Napoian Dániel, öz. Rednik Gyuláné, szül. Pap Ilona, öz. Rednik Józsefné szül. Csóka Iza, Rednik Gábor és neje Burián Ilona, öz. Marosan Demeterné szül. Bene Erzsébet, öz. Felekánné szül. Bene Róza, Beue Gábor és neje Brindus Ilona, Bene Mária és férje Poynár János és Bene Emilia, a maguk és a számos rokonok nevében fájdalomtelt szívvél tudatják nagynénjük s illetve sógornőjük Serban Anna 1901. évi márczius hó 11-én éjjeli 1 órakor rövid szenvedés után történt gyászos elhunytát. A megboldogult földi maradványai a f. évi

márczius hó 12-én d. u. 1/3 órakor fognak a nagy-magyar-utczai 252. számu halottas háznál a gör. kath. szertartás szerint beszerteltetni s a nagyvárad-ujvárosi sikertben örök nyugalomra helyezettetni. Nagyvárad, 1901. márczius hó 11. Az örök világosság fényeskedjék neki!

* **Hymen.** Vasárnap vezette oltárhoz a bélfenyéri r. kath. templomban Lakos Lajos kocsubai jegyző aráját, Szabó Rózsikát. A fényes esküvön tanuk voltak ifj. Nadányi Miklós földbirtokos és Lakos Alajos nyugalmazott püspökségi erdész.

* **Vásári históriák.** A nagyvárad-i vásár akármilyen gyengén sikerült is, — tele van a rendőrségi kóter. A megye minden részéből beözönlött csavargók és zsebmetszők jó része a rendőrség körmei közzé került. A sok apróbb lopást és verekedést leszámítva azonban nagyobb esemény nem fordult elő. — Vasárnap éjjel Baranyi Menyhért r. biztos razzliát tartott s elég szép eredménnyel. Egy egész karavánt kísérletet be a rendőrséghez s nagy része el lett toloncsolva a város területéről.

EGYESÜLETEK

Az Erzsébet bölcsőde egyesület gyűlése. Van szerencsém a nagyvárad-i Erzsébet bölcsőde egyesület mélyen tisztelt tagjait, a folyó év és hó 19-én a Nagyteleki Immaculata Irgalmas nővérek Intézetében délelőtt fél 11 órakor tartandó rendes közgyűlésre ezennel tisztelettel meghívni. Tárny: a mult évi számadásnak előterjesztése és egyéb folyó ügyeknek elintéztése. Nagyvárad, 1901. márczius 10. Palotay László, egyleti elnök.

IRODALOM.

A Petőfi-Társaság ülése. A szabadság hónapjának, márcziusnak örökké fénylő emlékeit dicsőítették vasárnap a Petőfi-Társaság ülésén a költők és fölolvások. Az ülésen Bartók Lajos elnökolt; a hallgatóság padsorai egészen megteltek.

Szana Tamás elvasta föl először Tóth Sándor vendégnek Petőfi és aköztársaság czimü értekezését.

Mai értekezése Petőfiről irt nagyobb esztetikai tanulmányának egy érdekes részlete volt. Zajos tetszés mellett olvasta föl Ábrányi Emil Hatalmas végzet czimü szép, hazafias költeményét, a melynek első strófája így hangzik:

Hatalmas végzet! Hadd megérnem azt,
Hogy összetartsunk híven, okosan,
Hogy megbecsüljünk mindent, a miből
Szegény hazánknak egy kis haszna van.
Ha megbecsüljük szívvel, észszel egymást,
Majd Európa is becsülni fog.
Ha azt akarjuk, hogy más is szeressen,
Előbb egymást szeressük, magyarok!

Bársony István Petőfi szerelme czimen olvasott föl nagyhatásu emlékeztést, a melyet feszült figyelemmel hallgattak és végül zajos tapsai jutalmazták.

A fölolvás után zárt ülésen a társaságnak a szűkszentmártoni Petőfi-ünnepen való részvételéről intézkedtek s elhatározták, hogy a Társaság a fővárosi kölesőnre tizezer koronát ir al.

SZINHIAZ.

HETI MŰSOR.

Kedd: Kis szökevény.

Szerda: Stuart Mária (Paulayné vendé játéka).

Csütörtök: Aranylakodalom.

Péntek: Aranylakodalom.

Sombat: Baba (Forrai Ferike búcsuja.)

A csárda virága.

A népszínmű barátainak ismét alkalmuk volt elírni *Tótk* Edét, mikor a Csárda virágában egy különös népszínművet láthattunk.

Különös ez a népszínmű azért, mert hiszen benne semmi nagyjobb, pl. valami érdekes mese, vagy kitűnő jellemek és mégis nagy sikert aratott Budapesten. Valószínűleg *Dankó* Pista gyönyörű nótái miatt.

A csárda virága *Köd* Tecza (Balláné) volna, a kit özv. *Markosné* (Bankó Jolán), a »Maszlagos-csárda« tulajdonosa nevel fel, mert az apja, *Köd* Gyurka, (Peterdy) nem akarja látni sem. Ennek pedig az az oka, hogy *Röd* Gyurka valamikor hűtlenségen vélte kapni a feleségét, az asszonyt rögtön meg is ölte, le is ült érte 10 évet Illaván, de azért csak kinozza a lelkiismeret, hátha ártatlant ölt meg?

Tecza a korcsmában helyre leányává nő fel s beleszeret *Délczeg* Pista (Pintér) csendőrkáplárba. A házasság akadályául azonban maga *Délczeg* Pista nagybátyja, *Kincses* Kazal Tamás (Bognár) lép fel, aki eddig sokat legyeskedett a leányok és asszonyok körül, most azonban vén korára meg akar házasodni s Teczára veti a szemét. A leánynak nincs módja ellenkezni, színelig beleegyezik hát a házasságba.

A kőfogón Tecza megsugja a heveskedni kezdő Pistának, hogy Kazalal csak tréfál, azért Pista megbékül, sőt táncz közben meg is csókolja Teczát. A csók miatt Kazal dühösen közbelép, de megjárja, mert Tecza egy hatalmas pofonnal elkergeti. Az öreg vőlegény hazamenekül, de ott meg a gazdaszszonya (Erdei Berta) fogadja nagy dérrrel-durrall, amiért rajta az új asszony kedvéért túl akar adni. Jön az egész násznép, ezek előtt a gazdaszszony kikutyanlja, hogy *Köd* ártatlant ölte meg a feleségét, mert Kazal járt ugyan az asszonynál, de semmire sem ment, sőt a kutyák meg is tépték. A sarokba szorított Kazal csak úgy tud menekülni, hogy Teczáról lemond Pista javára, sőt gazdag kiházasítását is megígéri.

Csupa szeszélyes fordulat, hirtelen harag, hirtelen kibékülés, minden ok nélkül; meg egy néhány szép dal, amelyeket szintén minden ok nélkül énekelnek el.

A czímszerepben *Balláné Csik* Irént láttuk; hangsúlyozzuk inkább mint hallottuk. Igen szép menyecske volt, de nagyon is pergett a beszédje, felét nem értették, a dalok szövegéről ném is beszélve. Az énekszámok dallam-része se kellett akkora tetszést, a mekkorát vártunk; valószínűleg azt hitte, vasárnapi közönségnek elég lesz érzés nélkül is énekelni. Volt azért taps, de nem volt a tőle megszokott hatás.

Kitűnő parasztleány volt *Pintér* Imre és *Szarvasi* Sándor; *Bérczi* Gyula (Gazsi) pedig humoros szerepében költött kitűnő játékkal nagy derűtséget. Jó öreg számadó gulyás volt *Peterdy*; a cigányprimás szerepében *Madas* Pista kapott ügyes alakításért sok tapsot. A nők közül *Erdei* Bertának (a gazdaszszony) volt szép sikere; kivüle tetszettek még *Bankó* Jolán (bár erősen be volt rekedve) és *Balázs* Olga (bár éppen nem neki való szerepben). Mint mindig, most is elismeréssel kell megemlékeznünk *Bognár* Jánosról (Kazal). Igen jó maszkja volt *Füredinek*.

A darab sikerének titka az lehet, hogy a felvonások vége a körülményekhez képest jól van porintirozva: tömegjelenetek, táncz, ame-

lyekre a karzatnak okvetlenül tapsolnia kell. Ezeket a végjeleneteket Somogyi ügyes rendezése mégjobban kiemelte; hozzájárultak még *Gazsi* (Bérczi) tőről metszett magyaros humoru mondásai, ezért nem távozott a nem-karzati közönség sem teljesen elégedetlenül.

Hanem azért az ilyen népszínművek nem fogják megmenteni ezt a szegény haldokló műfajt.

Márczius 15. a színházban. A nagy márcziusi évfordulót hazafias kegyelettel ünnepli meg a színház. Mitn említettük az Aranylakodalom, *Beöthy* László és *Rákosi* Viktor nagyhatalás alkalmi darabja kerül színre és pedig két előadásban a bérlőkre való tekintettel. Az Aranylakodalmat márczius 14-én és 15-én hozzák színre. A látványos darabban a színház egész személyzete játszik. A főszerepek *Örley* Flóra, *Lányi* Edit, *Balázs* Olga, *Nyáray*, *Pintér*, *Bognár*, *Könyves* és *Dési* közt oszlanak meg.

Forrai Ferike búcsuja. Ezen a héten szombaton lép föl utoljára színpadunkon *Forrai* Ferike egyik legnagyobb sikerű szerepében, a *Baba* Aléziájában. Tekintve, hogy ugyanaz estén lesz az izr. nőegylet hangversenye, az igazgatóság intézkedése folytán szombaton fél 7 órakor kezdődik az előadás. E hét műsorára a *Bibliás* asszony és a *Kis szökevény* is azért van kitűzve, hogy *Forrai* Ferike legkedvesebb szerepeiben búcsút vehessen a közönségtől.

Ocskay brigadéros. Az Ocskay brigadéros szerepét igazi művészi izgalommal készülnék az első próbára, mely ma délelőtt lesz *Herzceg* művéből Somogyi igazgató vezetése alatt. Ezentul napról-napra tartanak próbát az Ocskai brigadérosból, mely márczius második felében kerül bemutatásra.

Szigligeti emlékezete. A Szigligeti-Társaság tudvalevően fölkérte Somogyi Károly igazgatót, hogy Szigligeti Ede születése évfordulóján a halhatatlan emlékü író valamely művét tűzze ki előadásra. Az igazgató készséggel engedett a kérésnek s Szigligeti két darabját vette föl a színház műsorába. Az évforduló napján márczius 24-én vasárnap délután a *Csikós*, este pedig a *Trónkeresők* kerül színre.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 148.

Idénybér. 146 sz.

Nagyváradon, kedden, 1901. márcz. 12-én

A kis szökevény.

Operette.

S Z E M É L Y E K :

Lord Coodle — — — —	Bognár János
Lady Coodle — — — —	Erdei Berta
Stanley Eduárd, unokaöccsük	Erdélyi Miklós
Stanley Dorótya, Eduárd huga	Tóváry Anna
Gray Vinnifred, árvaleány —	Forrai Ferike
Flipper, joekey — — — —	Bérczi Gyula
Barlay Róbert, Eduárd barátja	Deésy Alfréd
Paloni, korzikai konzul — —	Madas Pista
Tamarind testvér, kukta — —	Szilágyi Dezső

HELYÁRAK: Nagypáholy 7 fr. Földszinti és első emeleti páholy 6 fr. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsolye 2 fr. 50 kr. Körszék 1 fr. 20 kr. Támlászék 1 fr. Erkölyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr. oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártzék 30 kr. Földszinti állóhely 50 kr., diák és katonajegy 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy színlap 10 kr.

Kezdeté 7 órakor, vége 10 órakor.

A holnapi előadásra jegyek előre válthatók d. u. 3 órától 5-ig a rendes nappali pénztárnál.

Holnap szerdán, márczius 13-án

Stuart Mária.

Tragédia.

TAVIRATOK.

Vilmos császár rosszabbul van.

Budapest, márcz. 11. (Saját tud. táv.) Mint Berlinből távirják, Vilmos császár állapota komolyabbá vált. Az most már előre látható, hogy a seb teljes begyógyulása hosszabb időt fog igénybe venni.

Nagybeteg főherceg.

Bécs, márcz. 11. (Saját tud. táv.) A király öccse Lajos Viktor főherceg nagybeteg. Az orvosok a legrosszabbtól tartanak.

Botrány az Urániában.

Budapest, márcz. 11. (Saj. tud. táv.) Az Uránia Színházban ma nagy botrány volt. Willmann olasz hipnotizáló előadása után egy fiatal ember, kit mint médiumot a színpadra hívtak, elkiáltotta magát: »Az egész dolog svindli, meg vagyunk fizetve.« Willmann mellenragadta és kérte tőle a névjegyet. A közönség erre felugrált és kiabálni kezdett:

— Gyalázat! Nem engedjük magunkat egy svindler olasztól becsapni. Le vele!

Egy másik médium szintén közbekiáltott:

— Igaz is! Egy forint és ötven krajczárt kaptunk az olasztól. Szondi-utczai lakásán kitanit bennünket. Willmann ezt főbeverte és a színpadra menekült.

— Gazember! Csaló! kiabálta a közönség. A függönyt erre leengedték.

A rendőrtiszt távozásra szólította fel a közönséget. Míg a közönség kifele tódult, folyton kiabáltak:

— Menjünk vissza. Verjük meg, mire az ajtókat hirtelen bezárták. Egy részük bennmaradt, míg a többiek az utcán szidták Willmant.

A színház előtt kifüggesztett arczképet leköpték, majd leszakították. Éjfélkor pedig nagy népcsoportosulás volt s lesték Willmant, de szerencsére ez kezeket oldott.

Összeesküvés Vilma királynő ellen.

Budapest, márcz. 11. (Saj. tud. táv.) A hágai rendőrség értesítette az orosz Jassi rendőrséget, hogy ott Vilma királynő élete ellen összeesküvést szőnek.

A búrok szabadságharcza.

Budapest, márcz. 11. (Saj. tud. táv.) Londonból távirják, hogy a Botha és Kitchener köötti tárgyalások kedvezőek. Botha kijelentette, hogy az ellenségeskedést azonnal megszünteti, mihelyt a búr államok teljes autonómiájukat megkapják.

Sándor és Natália.

Belgrád, márcz. 11. (Saját tud. táv.) Sándor szerb király megkérte az orosz czárt, hogy közte és édes anyja, Natália, között békét közvetítsen. Natália hajlandó is a békére, azonban előbb audienciót kér a czártól. Az audienciát még a tavaszon meg is kapja.

Spanyol zavargások.

Madrid, márcz. 11. (Saj. t. t.) Tegnapeste a lakosság a fogyasztási adó kivétele miatt föllázadt s a hivatalokat megtámadta s több vámházat pedig fölgyújtottak.

Egy anya rémtette.

Budapest, márcz. 11. (Saját tud. táv.) Egy emberi vadállat, Volsein Ignáczné bünpörét kezdte ma tárgyalni a törvényszék. Élénk emlékezetében van még mindenkinek, hogy vádlott Béla nevű fiát egy szekrénybe rejtegette, éhezette, rongyok közt a legnagyobb piszokban. Ha valaki jött, mindig eldugta a kis fiút. Mikor megtalálták, haja már az állig ért s járni nem volt képes, lábai annyira össze zsugorodtak. Ilyen állapotban vitték az Istvánlelki menhelyre, hol megkeresztelték. A kihallgatott apácák megerősítik a vádat. A vádlott mindent tagad. A tárgyalás folytán felmerült fontos ok miatt a tárgyalás folytatását csüörtökre halasztották.

Gróf Tolsztoy Tafiána Budapesten.

Budapest, márcz. 11. (Saját tud. táv.) Gróf Tolsztoy leánya Tafia férjével, — kivel most esküdött meg, Budapesten tartózkodik. Nászútjuk legnagyobb részét itt szándékoznak tölteni.

SZERKESZTOI POSTA.

F. G. Engedje meg nekünk, hogy csak minél rövidebben végezzünk gravaménjeivel. 1) Annak a lapnak számolni kell publikuma izlésével, az pedig kívánja a zafos stylust. 2) Azt a cikket nem is ők írták, tehat nem volna illő őket bántani érte, hanem megírta az »Egyenlőség« című zsidó felekezeti lap, melyből a mult héten egy másik lap leközölte, kuriózumként, mint a zsidó düh kitörését azokkal szemben, kik csak ujjal is érinteni merik őket s különösen mint »a stylus sülyedésének klasszikus példáját«. Persze abban a lapban érthető volt a támadás itt kevés az értelem, inkább a zafit miatt lett az átvéve.

Különb azokra az »Ellenzék«-ben megjelent higgadt, igazságkereső tárczákra ilyen cikkben írni kritikát, az annyira esik a jóízléstől, mint írja — Bartha Miklóstól. Ne tessék hát megijedni. Nem hátragszik az a szerkesztőség Barthára, csak a purim utóhangulatát igyekezett felváltani — krajczárookra.

KOZGAZDASAG.

Reich Jenő és Társa Tőzsde jelentése.

— A »Tiszántul« eredeti távirata. —

Értéktőzsde.

	Budapest, márcz. 11.
Osztrák hitel	691.75
Magyar hitel	704.—
Allamvasut	682.—
Rimamurányi	495.—
Magyar jelzálog	457.—
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Határidők.

	Budapest, márcz. 11.
Buza októberre	7.75
Buza áprilisra	7.60
Tengeri	5.30
Rozs okt.	6.67
Zab ápr.	6.24
Káposzta, repce, sag.	—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1901. márcz. 11-én.

Magyar aranyjárdék 4%	118.25
Magyar koronajárdék	93.60
Magyar vasuti kölesön aranyban 1/10%	121.—
Magyar vasuti kölesön ezüstben 2/10%	100.50
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	119.—
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	93.25
Italmérségi jog megváltási kötvény	99.60
Horváth-szlavónföldterhermentesítési kötvény	93.50
Magyar nyeremény-sorsjegy-kölesön	172.—
Tiszaszabályozás szept. sorsjegyek kölesön	149.—
Osztrák járdék papírban	98.40
Osztrák járdék ezüstben	98.30
Osztr. kájjárdék aranyban	117.75
Osztrák korona járdék	97.80
Osztrák államsorsjegyek	142.—
Osztrák magyar bank részvény	16.75
Magyar hitelbankrészvény	717.—
Osztrák — ny	692.—
Párisi vista	—

20 frankos arany (Napoleon'or)	19.08
Németbirodalmi márka	117.40
London vista	240.40
20 márkás arany	28.50

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Árverési hirdetmény.

Nagyvárad város tulajdonát képező Sztaroveczky-utcai 159. számú, ugynevezett »Füzesséry«-féle, továbbá a gyermek-kórház alap tulajdonát képező Sztaroveczky-utcai 253. számú ház bérbeadása céljából 1901. évi márczius hó 21-ik napján d. e. 10 órakor a város-ház tanácstermében nyilvános árverés fog tartatni.

Árverelni szóval vagy írásban zárt ajánlat útján lehet, zárt ajánlatok azonban csak az árverés megkezdéséig adhatók be.

Az árverési feltételek alulírott hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Bánatpénz a Füzesséry-féle ház bérletére nézve 250 korona, — a gyermek-kórház alap tulajdonát képező 253. számú házat illetőleg pedig az I. számú lakásnál 90, a II-iknél 200, a III-iknél 80 korona, mely vagy a zárt ajánlathoz lesz csatolandó, vagy pedig szóbeli árverés esetén alulírott kezeihez az árverés alkalmával lefizetendő.

Kelt Nagyváradon, 1901. márcz. hó 7.

Komlóssy József,

jog- és gazdasági tanácsnok,
mint az árverési küldöttség elnöke.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

SZENT LÁSZLÓ KÖNYVNYOMDA R. T.

Nagyvárad, Apácza-utca 3. szám.

Művek,
folyóiratok, hírlapok,
vonalzatok,
gazdasági nyomtatványok,
egyházi, községi
és egyéb
hivatalos nyomtatványok,
körlevelek,
levélborítékok.

Elvállal és készít:
izléses kivitelben
mindennemű
nyomdai munkákat
jutányos árak mellett.
Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Levélfejek,
számlák, falragaszok,
báti meghívók,
tánczrendek, étlapok,
naptárak,
palaczkfeliratok,
névjegyek,
gyászlapok
sib. a nyomdai szakba
vágó nyomtatványok
készítése.

A lat. és gör. szert. kath. egyházmegyei nyomtatványok

raktára.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.